

altă parte virușii care se află în corpul gras al albinelor pot ajunge în hemolimfă prin rănile provocate de acarieni. Înmulțirea virușilor în hemolimfă poate fi stimulată de proteinele eliminate de acarieni. După o înmulțire în masă, virușii ajung prin hemolimfă în alte organe importante cum ar fi de exemplu creierul. Acest lucru poate duce la modificări comportamentale și, în cele din urmă, la moarte. Puține laboratoare sunt capabile să diagnosticheze prezența diferenților virusi. Combaterea este posibilă numai prin combaterea bolilor însoțitoare (vezi nosemoza, varrooza).

Boala neagră

Tabloul clinic al bolii

Albinele sunt parțial lipsite de perișori și, de aceea par negre la exterior. Au putut fi observate diferite forme de tranziție. Dependent de cât de avansată este pierderea pilozitatii pot fi neregulate doar pilozitatea de pe spate sau pilozitatea de pe torace este mai puțin densă decât uzual. Dar căderea perișorilor poate lipsi mai ales în cazul culesului de pădure. Abdomenul este adesea umflat. Mortalitatea în interiorul și în fața stupului este crescută. La urdiniș albinele sunt foarte agitate.

Cauze

Boala neagră poate avea cauze foarte diferite. Tabloul clinic al bolii nu se deosebește de forma contagioasă a virusului paraliziei cronice. Forma necontagioasă poate avea cauze ereditare sau legate de culesul din pădure. Dacă albinele au eclozionat deja fără păr, atunci este ereditar. și trântorii și mătcile pot fi atacați. În afara pierderii pilozitatii albinele sunt dezvoltate normal, dar sunt vizibil mai puțin vitale. Cel mai frecvent, boala neagră apare în legătură cu culesul de pădure mai ales la brad și la molid. Ea este numită și boala culesului de pădure. În acest caz sunt atacate cu preponderență albinele culegătoare. Ele sunt respinse de albinele de pază ca străine așa încât se ajunge la lupte la urdiniș. Aceasta produce o mare agitație. Albinele au o durată de viață mai scurtă deoarece concomitant crește mortalitatea în mare măsură. Cauzele bolii negre sunt multiple și numai parțial lămurite. Compoziția manei, mai ales cantitatea

mare de minerale și de zaharuri pare să aibă un efect toxic asupra albinelor - cel puțin cu aceste substanțe au putut fi induse schimbări experimentale ale peretelui intestinal. Dar și diverse feluri de bacterii (*Pseudomonas fluorescens* și *Yerisinia pseudotuberculosis*) au putut fi depistate în sângele albinelor bolnave. Aceasta explică de ce mortalitatea sporită din timpul culesului de pădure nu este legată întotdeauna de pierderea perișorilor. Coloniile au o sensibilitate diferită și nu sunt afectate în aceeași măsură de această boală. În boala culesului de pădure activitatea de cules are influență, așa încât albinele din coloniile puternice se îmbolnăvesc mai degrabă. Totuși și slabirea generală a coloniilor are efect asupra evoluției bolii. În timpul culesului de pădure, albinele se concentrează asupra ofertei în exces a manei și neglijeză culesul de polen care, în această perioadă, există numai în cantități reduse. Pe baza acestei lipse îndelungate de polen se crește foarte puțin puiet, așa încât albinele lucrătoare muncite nu mai pot fi înlocuite. Probabil că trebuie să se combine diversi factori pentru ca boala să izbucnească. De asemenea au putut fi observate infecții contaminate cu formă contagioasă. În toate cazurile, aceste simptome dispar însă în scurt timp, când coloniile sunt mutate de la culesul de pădure.

Răspândirea în colonie

Boala neagră sub formă ereditară și în legătură cu culesul de pădure nu este contagioasă. Pierderea albinelor tinere vitale la formă ereditară și a culegătoarelor la boala de pădure are o influență negativă asupra stării coloniei de albine, astfel că și celelalte vor fi afectate indirect.

Recunoașterea

Tabloul clinic al bolii este foarte tipic. Pentru a deosebi, însă, forma contagioasă de cea necontagioasă, sunt necesare analize speciale de laborator.

Răspândirea de la colonie la colonie

Boala neagră infestează de cele mai multe ori toate coloniile dintr-o stupină, iar forma condiționată genetic numai unele colonii.

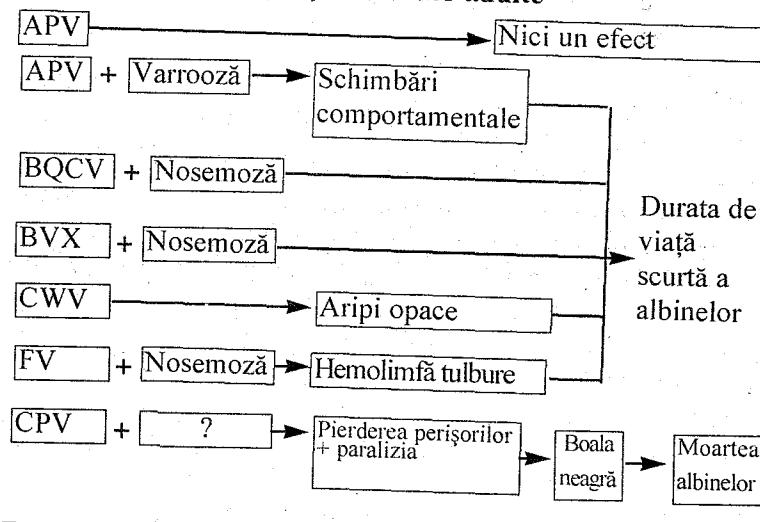
Combaterea bolii

Boala neagră genetică poate fi eliminată prin schimbarea mărcii. Cea mai simplă și eficientă metodă de combatere a bolii negre este plecarea imediată din locul de cules.

Prevenirea

Singura posibilitate de prevenire a bolii este selecția unor forme de creștere mai rezistente.

Virușii albinelor adulte

Dizenterie

Tabloul clinic al bolii

Primăvara timpurie și deseori chiar și iarna, pereții exteriori ai stupului și chiar și scândura de zbor sunt presărate cu mari pete cafenii. Albinele sunt agitate și părăsesc stupul, deși din cauza temperaturilor scăzute zborurile de curățire nu sunt posibile. Interiorul stupului este foarte murdar de excremente. Fagurii și pereții stupilor sunt acoperiți cu excremente cleioase. De îndată ce se usucă, se formează pete maronii, așa numiții solzi ai dizenteriei.

Cauze

Dizenteria este o boală diareică ce apare numai la albinele de iarnă. Albinele nu mai pot ține fecalele în intestinul posterior suprasolicită și le elimină în stup sau încearcă să efectueze un zbor de curățire pe o vreme nefavorabilă. Dizenteria poate avea cauze diferite. Cele mai frecvente sunt mari perturbări ale liniștii de iarnă. Ca urmare, albinele agitate consumă mai multă hrană, ceea ce duce la supraîncărcarea pungii rectale. Cele mai mari perturbări pot fi cauzate de pătrunderea în stup a șoareciilor. Ocazional, liniștea stupului poate fi deranjată și de o ciocănitoare în căutarea hranei. Nu în ultimul rând deseori și omul poate fi răspunzător pentru asta. Dar această cauză de perturbare nu trebuie supraviewitată. Se poate intra în pavilion în timpul iernii fără nici o temere, iar liniștea absolută în stupină și în jurul ei nu este necesară. Se poate ajunge la perturbări și fără influențe exterioare. În special coloniile orfane sunt foarte agitate. Ele pier încă în timpul iernii de dizenterie. Dar și alte boli ca nesemoza, amibiaza, acarioza și varrooză pot da o stare de agitație atât de mare coloniei încât aceasta să se îmbolnăvească de dizenterie. Adesea, boala erupe în iernile cu perioade îndelungări mai călduroase. Colonia este mai activă în această perioadă și crește mai mult puiet. Pentru aceasta, albinele trebuie să consume mai multă hrană și nu pot elimina excrementele în perioada rece care urmează.

O altă cauză foarte frecventă a dizenteriei este hrana de iarnă neadecvată. În special când pădurea oferă condiții de cules